

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Παρουσίαση του βιβλίου της

Ελένης Φεσσά-Εμμανουήλ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΖΑΧΟΣ & JOSEF DURM

*Η αλληλογραφία ενός πρωτοπόρου αρχιτέκτονα με τον μέντορά του,
1905-1914*

Εκδόσεις Ποταμός 2013

Την Δευτέρα, 2 Δεκεμβρίου 2013, στις 19.00, στο Αμφιθέατρο του Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16)

Την Δευτέρα, 2 Δεκεμβρίου 2013 και ώρα 19.00, παρουσιάζεται στο Αμφιθέατρο του Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16) το βιβλίο της ιστορικού της αρχιτεκτονικής και ομότιμης καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών Ελένης Φεσσά-Εμμανουήλ με τίτλο *Αριστοτέλης Ζάχος & Josef Durm. Η αλληλογραφία ενός πρωτοπόρου αρχιτέκτονα με τον μέντορά του, 1905-1914*. Για το βιβλίο, το οποίο μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Ποταμός, θα μιλήσουν οι: Γεώργιος Πανέτσος, καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, Reinhard Senff, Δρ αρχαιολόγος – αναπληρωτής διευθυντής Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου και Μαριλένα Κασιμάτη, Δρ ιστορικός της τέχνης – επιμελήτρια της Εθνικής Πινακοθήκης.

Στο βιβλίο αυτό προσεγγίζεται η αρχιτεκτονική των ετών 1890-1914, η οποία δεν έχει επαρκώς μελετηθεί, παρά τη σημασία της, καθώς πρόκειται για το λυκόφως του ιστορισμού και εκλεκτικισμού του 19^{ου} αιώνα και τη χαραυγή της αντιακαδημαϊκής νεωτερικότητας. Η προσέγγιση γίνεται κυρίως μέσα από τη συνεργασία και την ανέκδοτη αλληλογραφία του πρωτοπόρου αρχιτέκτονα Αριστοτέλη Ζάχου (Καστοριά 1871-Αθήνα 1939) με τον φιλέλληνα καθηγητή του Josef Durm (Καρλσρούη 1837-1919), η οποία αρχίζει το 1901 και διαρκεί έως την έκρηξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το περιεχόμενο των επιστολών Durm-Ζάχου θίγει σημαντικά αρχιτεκτονικά, πολεοδομικά, πολιτισμικά και πολιτικά γεγονότα αυτής της εποχής των μεγάλων ζυμώσεων και αλλαγών για τις χώρες των επιστολογράφων. Επιπλέον, το έργο και ο διάλογος γεντων δύο αρχιτεκτόνων άπτονται θεμάτων διαχρονικής αξίας, όπως είναι η

πολιτισμική αλληλεπίδραση, το πνεύμα του τόπου (genius loci), η σχέση παράδοσης και νεωτερικότητας, η στερέωση και αναστήλωση ιστορικών μνημείων, τα κριτήρια αξιολόγησης του αρχιτεκτονικού έργου και ο θεσμός των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών.

Διακεκριμένος αρχιτέκτων του ιστορισμού, εξέχων ιστορικός της αρχιτεκτονικής, ακάματος μελετητής της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας και της ιταλικής Αναγέννησης και καθηγητής στη φημισμένη Αρχιτεκτονική Σχολή του Πολυτεχνείου της Καρλσρούης επί μισόν αιώνα (1868-1918), ο Durm ανήκει στους τελευταίους ουμανιστές αρχιτέκτονες της Νότιας Γερμανίας. Αντίθετα, η προσωπικότητα και το έργο του Αριστοτέλη Ζάχου εκφράζουν το νέο πνεύμα των αρχών του 20ού αιώνα. Πρωτοπόρος κήρυκας της «επιστροφής στις ρίζες», άοκνος μελετητής της λαϊκής παράδοσης και συλλέκτης έργων της, δεινός σχεδιαστής και φωτογράφος, ο μαθητής του Durm αναδείχτηκε σε μεταρρυθμιστή της ελληνικής αρχιτεκτονικής από τις παραμονές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου μέχρι τον θάνατό του στα 1939.

Καρπός πολυετούς έρευνας της συγγραφέως, το βιβλίο αυτό διαρθρώνεται σε τρία μέρη: στο πρώτο σκιαγραφείται το κλίμα της εποχής των δύο αρχιτεκτόνων και γίνεται αναφορά στα αρχιτεκτονικά της ρεύματα και στα ελληνικά αρχαιολογικά θέματα που απασχολούν τον Durm. Προσεγγίζεται, επίσης, η προσωπικότητα, η σταδιοδρομία και η σχέση των δύο αρχιτεκτόνων, ώστε οι διαδρομές τους να συνδυαστούν με τη μεγάλη ιστορία. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται, με χρονολογική σειρά, τα έγγραφα και οι επιστολές των δύο ανδρών σε μεταγραφή των δυσανάγνωστων γερμανικών χειρογράφων και σε ελληνική μετάφραση με πλούσιο υπομνηματισμό. Το μέρος αυτό εμπλουτίζεται με χαρακτηριστικές απεικονίσεις των χειρογράφων, με σχέδια –αρχιτεκτονικά και αρχαιολογικά– και φωτογραφίες που έχουν σχέση με το περιεχόμενο της αλληλογραφίας. Το τρίτο μέρος περιλαμβάνει χρονολογικό πίνακα των γεγονότων –ιστορικών, αρχιτεκτονικών και αρχαιολογικών– που αφορούν τα γράμματα και τους επιστολογράφους, και ευρετήρια ονομάτων και κτηρίων.

Η έκδοση αυτή, με το πλήθος των πρωτογενών στοιχείων και τις 377 εικόνες της, δεν απευθύνεται μόνο στους ειδικούς επιστήμονες, αλλά και σε ένα ευρύτερο κοινό που ενδιαφέρεται για τη νεότερη ιστορία της αρχιτεκτονικής, της τέχνης, των ιδεών και του πολιτισμού.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΤΑΜΟΣ, Ξενοκράτους 48, 106 76 Αθήνα, Τ. 210 7231271,
215 5403723, E info@potamos.com.gr

Σχήμα 24Χ26 | σελ. 384 | ISBN 978 - 960545031 – 1